

PRÍBEHY

NA DOBRÚ NOC

PRE REBELKY

PREDSLOV
BINDI IRWIN

100 Inšpiratívnych dievčiat a mladých žien

ALBATROS

Príbehy na dobrú noc pre rebelky 100 mladých žien, ktoré menia svet

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatros.sk
www.albatrosmedia.sk

Nikoleta Frantová

**Príbehy na dobrú noc pre rebelky:
100 mladých žien, ktoré menia svet – e-kniha**
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

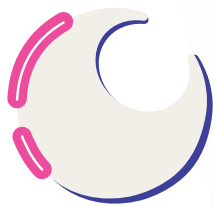
Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

PRÍBEHY
NA DOBRÚ
NOC
PRE
REBELKY

The title is rendered in a playful, hand-drawn style. 'PRÍBEHY' is in pink, 'NA DOBRÚ NOC' is in yellow, and 'REBELKY' is in purple with a blue outline. The word 'PRE' is in a smaller, blue font. The text is surrounded by various decorative elements: yellow stars, pink lightning bolts, pink exclamation marks, and colorful squiggly lines.

PRÍBEHY

NA DOBRÚ NOC

PRE REBELKY

Predhovor
BINDI IRWINOVÁ

100 Inšpiratívnych dievčiat a mladých žien

Good Night Stories for Rebel Girls: 100 Inspiring Young Changemakers

by Story Hemi-Morehouse, Sam Guss, Ama Kwarteng, Sofia Aguilar, Emily Connor, Shannon Jade, Sydnee Monday, Shelbi, Polk, Tatyana White-Jenkins, Avery Girion, Maithy Vu, and Jess Harriton
(All rights reserved in all countries by Rebel Girls, inc.)

Copyright © 2022, Rebel Girls, inc.

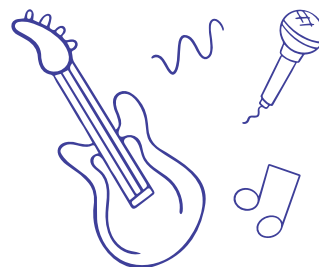
First published in the English language in By Rebel Girls, inc.

Editors: Jess Harriton and Maithy Vu

Art Director: Giulia Flamini

Cover and graphic design: Kristen Brittain

Translation © Nikoleta Frantová, 2023

Slovak edition © Albatros Media Slovakia s. r. o., 2023

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-3478-3

ISBN e-knihy 978-80-566-3491-2 (1. zverejnenie, 2023) (ePDF)

Príbehy na dobrú noc pre rebelky:

100 inšpiratívnych dievčat a mladých žien

Prvé slovenské vydanie

Vydalo vydavateľstvo Albatros v roku 2023 v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.

Číslo publikácie 2 882

Zodpovedná redaktorka Vanda Vámošová

Technický redaktor Tomáš Krejčířík

Z anglického originálu originálu *Good Night Stories for Rebel Girls: 100 Inspiring Young Changemakers*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Timbuktu Labs, Inc., 2022, preložila Nikoleta Frantová.

Jazyková redakcia Adriana Matoláková

Sadzba Petra Kozáková

Obálka František Hříbal

Tlač NEOGRAFIA, a. s., Martin

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/44 45 20 46

 ALBATROS MEDIA

Všetkým rebelkám:

**Nasledujte to, čo podnecuje vašu predstavivosť
a poháňa ducha.**

**Myslite vo veľkom, tvorte bez obáv a strachu
a vyvíjajte veľké a hlasné úsilie v prospech
dobrej veci.**

Vy ste zmena.

OBSAH

PREDSLOV	11
ÚVOD	14
AJA WILSONOVÁ • BASKETBALISTKA	18
AJ CLEMENTINE • LGBTQIA+ AKTIVISTKA A MODELKA	20
ALEXANDRA HUYNHOVÁ • POETKA	22
ALINA MORSEOVÁ • CUKRÁRKA A PODNIKATEĽKA	24
ALMA DEUTSCHEROVÁ • HUDOBNÍČKA A SKLADATEĽKA	26
AMBER YANGOVÁ • INFORMATIČKA A PODNIKATEĽKA	28
AMELIA TELFORDOVÁ • ENVIRONMENTÁLNA AKTIVISTKA	30
ANGÈLE • SPEVÁČKA A SKLADATEĽKA	32
ANGELIQUE AHLSTRÖMOVÁ • ENVIRONMENTÁLNA AKTIVISTKA A VYNÁLEZKYŇA	34
BELLA GANTTOVÁ • HADIA LUKOSTRELKYŇA A AKROBATKA	36
BENEDETTA PILATOVÁ • PLAVKYŇA	38
BETLEHEM DESSIOVÁ • PODNIKATEĽKA V OBLASTI TECHNICKÉHO VZDELÁVANIA	40
BETHANY HAMILTONOVÁ • SURFISTKA	42
BILLIE EILISH • SPEVÁČKA A SKLADATEĽKA	44
BINDI IRWINOVÁ • OCHRANKYŇA PRÍRODY	46
BONNIE CHIU • SOCIÁLNA PODNIKATEĽKA	48
CASSIDY CROWLEYOVÁ • VYNÁLEZKYŇA A PODNIKATEĽKA	50
CELESTINE WENARDYOVÁ • VEDKYŇA A VYNÁLEZKYŇA	52
DASIA TAYLOROVÁ • VEDKYŇA A VYNÁLEZKYŇA	54
DEWMINI NISHADIOVÁ • ZÁHRADNÍČKA	56
DEYNA CASTELLANOSOVÁ • FUTBALISTKA	58
DJ SWITCH GHANA • DÍDŽEJKA	60
EARYN MCGEEOVÁ • POPULARIZÁTORKA VEDY	62
EILEEN GUOVÁ • LYŽIARKA	64

EMMA RADUCANUOVÁ • TENISTKA	66
ERÉNDIRA YARETZI MORALES FLORESOVÁ • HARFISTKA	68
ESTHER OKADEOVÁ • MATEMATIČKA	70
FARÍDA ŠAHÍDOVÁ • POPULARIZÁTORKA BEZPEČNOSTI NA INTERNETE	72
GINEVRA COSTANTINI NEGRIOVÁ • KLAVIRISTKA	74
GITANJALI RAOVÁ • VEDKYŇA A VYNÁLEZKYŇA	76
GRETA THUNBERGOVÁ • KLIMATICKÁ AKTIVISTKA	78
HELENA GUALINGOVÁ • ENVIRONMENTÁLNA AKTIVISTKA	80
HOLLIE GREENHALGHOVÁ • OCHRANKYŇA ZVIERAT	82
ISABELLA MADRIGALOVÁ • DRAMATIČKA	84
ISABELLA SPRINGMÜHLOVÁ • MÓDNA NÁVRHÁRKA	86
JALALIAH HARMONOVÁ • TANEČNICA A CHOREOGRAFKA	88
JAZZ JENNINGSOVÁ • LGBTQIA+ AKTIVISTKA	90
JOJO SIWA • SPEVÁČKA A TANEČNICA	92
JUDIT GIRÓ BENETOVÁ • BIOMEDICÍNSKA INŽINIERKA A INVESTORKA	94
KAITLIN FRITZOVÁ A OLGA KRAVČENKOVÁ • PODNIKATEĽKY	96
KEELY CAT-WELLSOVÁ • BOJOVNÍČKA ZA PRÁVA OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A VÝKONNÁ RIADITEĽKA	98
KEKE PALMEROVÁ • HEREČKA, SPEVÁČKA A MODERÁTORKA	100
KIARA NIRGHINOVÁ • VEDKYŇA A VYNÁLEZKYŇA	102
KOFFEE • REGGAE SPEVÁČKA A RAPERKA	104
LAURA DEKKEROVÁ • NÁMORNÍČKA	106
LEILA HADDADOVÁ • VÝROBKYŇA NOŽOV	108
LIINA HEIKKINENOVÁ • FOTOGRAFKA VOĽNEJ PRÍRODY	110
LILY HEVESHOVÁ • DOMINO UMEĽKYŇA	112
THE LINDA LINDAS • PUNKROCKOVÁ KAPELA	114
LUCIA MONTENEGROVÁ • PRETEKÁRKA NA VOZÍKU	116
MAARTJE MURPHYOVÁ • ZMRZLINÁRKA A PODNIKATEĽKA	118
MAAYAN SEGALOVÁ • NÁVRHÁRKA HRACÍCH KARIET A PODNIKATEĽKA	120
MAJA KUCZYŇSKÁ • VZDUŠNÁ AKROBATKA	122
MARGARET ZHANGOVÁ • MÓDNA STYLISTKA A ŠÉFREDAKTORKA	124
MARI COPENYOVÁ • AKTIVISTKA A FILANTROPKA	126

MARIANA PAJÓNOVÁ • BIKROSOVÁ PRETEKÁRKA	128
MARINE SERREOVÁ • MÓDNA NÁVRHÁRKA	130
MARITZA SOTO VÁSQUEZOVÁ • ASTRONÓMKA	132
MARLEY DIASOVÁ • AKTIVISTKA A SPISOVATEĽKA	134
MEGAN JAYNE CRABBOVÁ • ZÁSTANKYŇA POZITÍVNEHO POSTOJA K TELU	136
MIKAILA ULMEROVÁ • PODNIKATEĽKA	138
MILENA RADOJČEVOVÁ • BOJOVNÍČKA PROTI ŠIKANE	140
MILLIE BOBBY BROWNOVÁ • HEREČKA A BOJOVNÍČKA ZA PRÁVA DETÍ	142
MONE DAVISOVÁ • BEJZBALISTKA	144
MOMOKO NOJOVÁ • AKTIVISTKA	146
MONTANNAH KENNEYOVÁ • HOROLEZKYŇA	148
NALLELI COBOVÁ • ENVIRONMENTÁLNA AKTIVISTKA	150
NAOMI WADLEROVÁ • AKTIVISTKA	152
NORA AL-MATRÚŠIOVÁ • ASTRONAUTKA	154
PUISAND LAIOVÁ • BASKETBALISTKA NA VOZÍKU	156
QUAN HONGCHAN • SKOKANKA DO VODY	158
RAJÚF ALHUMEDÍOVÁ • AKTIVISTKA A PRODUKTOVÁ DIZAJNÉRKA	160
RAYSSA LEALOVÁ • SKEJTBORDISTKA	162
REBECCA ROOS JENSENOVÁ • PILOTKA	164
RENATA FLORESOVÁ • SPEVÁČKA A SKLADATEĽKA	166
REŠMA KOSARAJUOVÁ • INFORMATIČKA A VYNÁLEZKYŇA	168
RIYA KARUMANCHIOVÁ • VYNÁLEZKYŇA A PODNIKATEĽKA	170
ROBABA MOHAMMADIOVÁ • MALIARKA	172
RUBY KATE CHITSEYOVÁ • FILANTROPKA	174
SADIQUA BYNUMOVÁ • GYMNASTKA A KASKADÉRKA	176
SAPANA • ZDRAVOTNÁ SESTRA	178
SARAH VOSSOVÁ • GYMNASTKA	180
SHAINE KILYUNOVÁ • VÝROBKYŇA INVALIDNÝCH VOZÍKOV PRE ZVIERATÁ	182
SHIRA STRONGINOVÁ • BOJOVNÍČKA ZA PRÁVA OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM	184
SIFAN HASSANOVÁ • BEŽKYŇA NA DLHÉ TRATE	186
SOPHIE CRUZOVÁ • PRISŤAHOVALECKÁ AKTIVISTKA	188

TAEGEN YARDLEYOVÁ • BOJOVNÍČKA ZA PRÁVA ZVIERAT A FILMÁRKA	190
TANYARADZWA „TANYA“ MUZINDOVÁ • MOTOKROSOVÁ PRETEKÁRKA	192
TAYLOR SWIFT • SPEVÁČKA A SKLADATEĽKA	194
TE MANAIA JENNINGSOVÁ • MALIARKA A OBHAJKYŇA DUŠEVNÉHO ZDRAVIA	196
TEMILAYO ABODUNRINOVÁ • SAXOFONISTKA	198
THEODORA VON LIECHTENSTEIN • OCHRANKYŇA PRÍRODY	200
NGUYỄN THÙY TRANG • ZABÁVAČKA A YOUTUBERKA	202
VANESSA NAKATEOVÁ • KLIMATICKÁ AKTIVISTKA	204
VICTORIA ALONSOPEREZOVÁ • ELEKTROINŽINIERKA A VYNÁLEZKYŇA	206
VINIŠA UMAŠANKAROVÁ • ENVIRONMENTÁLNA AKTIVISTKA A VYNÁLEZKYŇA	208
VITÓRIA BUENOVÁ • BALETKA	210
XÓCHITL GUADALUPE CRUZ LÓPEZOVÁ • VYNÁLEZKYŇA	212
YASHIKA • KARATISTKA	214
ZENDAYA • HEREČKA A SPEVÁČKA	216
SPOZNAJTE ĎALŠIE REBELKY	218
SLOVNÍK	225
NAPÍŠ SVOJ PRÍBEH	226
NAKRESLI SVOJ PORTRÉT	227
AKTIVITY	228
O AUTORKÁCH	230
ILUSTRÁTORKY	234
O REBELKÁCH	240

PREDSLOV

Som bojovníčka za ochranu voľne žijúcich zvierat a mojím poslaním je zastupovať a ozývať sa za tvory, ktoré sa samy ozvať nemôžu. Môj život bol vždy tak trochu „divoký“. Bývam uprostred obrovskej austrálskej zoolologickej záhrady a celá moja existencia sa točí okolo ochrany prírody. Nielen v súvislosti s tým, čo robím, ale aj v súvislosti s tým, kým som. Keď som bola ešte malá, moji rodičia nakrútili stovky epizód dokumentárneho seriálu *Lovec krokodílov*. Rozhodli sa vzdelávať svet a viesť ho k tomu, aby mal rád a rešpektoval všetky stvorenia. Do ochranárstva zapájali aj mňa a učili ma správať sa ku každej živej bytosti tak, ako by som chcela, aby sa ostatné bytosti správali ku mne. Netreba zabúdať, že aj malý pavúk si zaslúži rovnaké uznanie ako veľký slon.

Neskôr som rodinnú štafetu prevzala ja. Šírila som o ochranárstve osvetu nakrúcaním televíznych relácií a filmov, písaním kníh, prednáškami, spolupracou s médiami a pôsobením na sociálnych sieťach. Rodičia ma naučili vedieť sa vcítiť do každého tvora a túto schopnosť dnes využívam pri všetkom, čo robím. Som hrdá na to, že som súčasťou globálnej iniciatívy za ochranu našej matky Zeme.

Volne žijúce zvieratá, volná príroda a ľudia sú navzájom prepojení. Mnohí si myslia, že ochrana prírody sa týka iba lesnej zveri. V konečnom dôsledku sa však týka aj nás ľudí. To, ako na našu planétu vplývame teraz, bude siahať ďaleko do budúcnosti. Preto je nesmierne dôležité premýšľať o tom, ako sa k prírode správame. Aj maličkosti ako zastavenie vody, kým si umývame zuby, či zasadenie stromu môžu zmeniť veľa.

S rodinou v austrálskej zoo vytvárame chovné programy na záchranu ohrozených druhov zvierat a staráme sa o vyše dvestotisíc hektárov chránených území. Naša dobročinná organizácia *Wildlife Warriors* pomáha zvieratám v núdzi a rieši konflikty vznikajúce medzi svetom zvierat a svetom ľudí. Postavili sme jednu z najvyťaženejších nemocníc pre volne žijúcu zver, ktorá dáva druhú šancu na život v divočine viac než stotisícim zvierat. Osobne som sa zúčastnila na toľkých záchranných akciách, že ich ani neviem spočítať, a deň čo deň cítim potrebu robiť pre našu planétu všetko, čo je v mojich silách. Ochranu jednotlivých zvierat považujem za rovnako dôležitú ako prispievanie k väčšej, systémovej zmene v zaobchádzaní s naším životným prostredím.

Svet môžeme zmeniť, keď uveríme, že na to máme. Túto knihu mám veľmi rada preto, lebo poukazuje na výnimočné dievčatá a mladé ženy, ktoré si stoja za tým, čomu veria, aby vybudovali krajšiu budúcnosť pre nasledujúce generácie. Dočítate sa v nej o podnikateľkách, ochrankyniach prírody, vynálezkyňiach, vedkyniach a mnohých iných pozoruhodných osobnostiach. Ich úspechy nám pripomínajú, že povzbudzovať ostatných je rovnako dôležité, ako vytrvávať v tom, čo robíme. Helena Gualingová vďaka svojej sile a odhodlaniu niečo zmeniť navzdory všetkému podnietila vznik aktivistického hnutia. Esther Okadeová nám dokazuje, že plniť si sny a zvládať čokoľvek, čo si zamienime (vrátane pokročilej matematiky), môžeme bez ohľadu na to, koľko máme rokov. Jojo Siwa nám ide príkladom v tom, že zostáva verná sama sebe a neustále nám pripomína, že láska je vždy láska. Všetky vizionárky z tejto knihy sú dôkazom toho, že odhodlanie a zapálenosť dokážu aj hory prenášať.

Počas čítania o pozoruhodných priekopníkoch myslite na to, že k zmenám môžete svojimi činmi každý deň prispievať aj vy. Chcem, aby ste vedeli, že ste presne tým, čo náš svet potrebuje. A meniť ho môžete prejavovaním láskavosti voči ostatným, napĺňaním svojich snov a úsilím, ktoré denne vynakladáte. Nech vám príbehy v tejto knihe navždy pripomínajú, že svet je tu na to, aby ste ho inšpirovali.

Bindi
Bindi Irwinová

ÚVOD

Zdravíme vás! Pestrá a očarujúca knižka, ktorú práve držíte v rukách, je tretím dielom série *Príbehy na dobrú noc pre rebelky*. Sme Jess a Maithy, na tomto výnimočnom projekte sa podieľame ako redaktorky a teší nás, že vám o ňom na úvod môžeme niečo povedať. Možno viete, že v príbehoch pre rebelky sa vždy objavovali významné ženy z minulosti aj súčasnosti. Tentoraz sme sa však rozhodli urobiť niečo iné. Rozhodli sme sa predstaviť vám dievčatá a ženy, ktoré menia náš terajší svet, ktoré aj v týchto chvíľach svojimi inováciami, bádáním a odvážnym vedením budujú našu budúcnosť.

Roky nám píšete o úžasných rebelkách, ktoré by ste raz chceli vidieť na stránkach našich kníh. Vaše odporúčania sme si preto dôkladne preskúmali a povyberali sme z nich najinšpiratívnejšie mladé vynálezkyne, tvorkyne, aktivistky a mnohé iné zaujímavé osobnosti. Následne sme mesiace samy pátrali po vizionárkach a čínorodých dievčatách a ženách z najrôznejších kútov sveta, dokonca aj z krajín ako Indonézia, Dánsko, Lichtenštajnsko, Bulharsko, Uruguaj a Srí Lanka, ktoré v našich knihách až dosiaľ nemali zastúpenie. V týchto krajinách sme napokon našli ešte výnimočnejšie ženy a dievčatá,

ktoré na seba upozorňujú pozoruhodnými činmi. Nakoniec sme sa na vás obrátili s otázkou, aké témy vás zaujímajú. V odpovediach najviac rezonovali práva zvierat, duševné zdravie a pozitívny postoj k telu. Preto sme si dali záležať na tom, aby sme pri finalizovaní zoznamu tém, na ktoré chceme upriamiť pozornosť v tejto knihe, na nič z uvedeného nezabudli.

Ako vidíte, tento diel našej knižnej série nie je iba výsledkom nášho, ale aj vášho úsilia. Významne ste prispeli k zostaveniu čo najobdivuhodnejšej a najrozmanitejšej skupiny dievčat a žien, ktoré menia svet. A my sme vám nesmierne vďačné za príležitosť vytvoriť s vami jedno úžasné dielo.

Keď sa začítate do nasledujúcich stránok, natrafíte na povolania, nad ktorými ste sa už možno zamýšľali, ale aj na také, o ktorých ste ešte nikdy nepočuli. Niektoré z prezentovaných žien prekračujú hranice oblastí svojej pôsobnosti, napríklad módna návrhárka Marine Serrová, ktorá vyrába oblečenie z recyklovaných materiálov, či športovkyňa Puisand Laiová, ktorá si povedala, že excelovať na vozíku iba v jednom športe skrátka nestačí.

Okrem nich v knihe spomíname aj ženy a dievčatá kráčajúce úplne novými smermi, napríklad Alinu Morseovú, mladučkú výkonnú riaditeľku vlastného podniku vyrábajúceho zdravé cukrovinky, a Shaine Kilyunovú, ktorú túžba pomáhať zvieratkám priviedla k výrobe invalidných vozíkov pre domácich miláčikov. Všetky tieto rebelky vedia, že svet im aj vám ponúka nekonečno možností.

Ženy a dievčatá z tejto knihy menia svet v reálnom čase, pretože sa sústreďujú na jedinečné problémy, ktoré trápia dnešné deti a mládež. Keď Milena Radojčevová uvidela, ako na internete šikanujú niekoho z jej triedy, rozhodla sa konať a rozbehla kampaň proti šikane s nádejou, že jedného dňa si už ani jedno dieťa nepadne za počítač či nevezme do ruky telefón na to, aby niekomu písalo škaredé správy. Keď Rajúf Alhumedíová zistila, že v ponuke emodži nie je ani jedna postavička, ktorá by vyzerala ako ona a milióny iných dievčat nosiacich hidžáb, vzala veci do vlastných rúk a sama takúto postavičku navrhla.

Dúfame, že vás každým z príbehov motivujeme k tomu, aby ste uvažovali vo VEĽKOM bez ohľadu na to, koľko máte rokov. Cassidy Crowleyová a Mikaila Ulmerová začali podnikat' ešte pred dovŕšením trinástich rokov. Dídžejka Switch je zase dôkazom toho, že sebadôvera a zanietenosť (a možno aj trocha funku) sú dôležitejšie než dátum narodenia v rodnom liste. A domino umelkyňa Lily Heveshová nám ukazuje, že náš zaujímavý koníček raz môže prerásť do niečoho, o čom sa nám ani len nespíva.

Na to, aby sa nám v knihe podarilo charakteristicky hravo a rozprávko-vo vyrozprávať životné príbehy dievčat a žien, ktoré menia svet, muselo trinásť nanajvýš tridsaťročných autoriek a redaktoriek stráviť veľa času čítaním rôznych článkov, počúvaním početných rozhovorov a podcastov. A o pestrofarebné a nápadité ilustrácie sa postaralo osemdesiat mladých umelkýň (najmladšia mala jedenásť!) pracujúcich rôznymi ilustrátorskými technikami. Na našej knihe je okrem iného veľmi zaujímavé to, že všetky predstavené rebelky začali svoje príbehy písať len nedávno. Preto nás teší, že sme mali príležitosť zachytiť aspoň krátky úsek ich cesty, a s nadšením budeme sledovať, ako sa učia, rastú a KONAJÚ. Rovnako ako vy majú ešte celý život pred sebou a s ním aj nespočetne veľa možností objavovať, tvoriť, vynachádzať a inšpirovať. A VY máte rovnako ako ony moc raz niečo zmeniť. Vďaka vašej bystrosti, odvahe a predstavám bude budúcnosť nášho sveta oveľa svetlejšia než kedýkoľvek predtým. Preto sa už nevieme dočkať, ako v ňom zažiarite.

Snívajte o nemožnom.

Jess and Maithy

Jess Harritonová a Maithy Vuová

PRÍBEHY
NA DOBRÚ
NOC
PRE
REBELKY

AJA WILSONOVÁ

BASKETBALISTKA

Kde bolo, tam bolo, v Južnej Karolíne raz žilo jedenásťročné dievča menom Aja, ktoré zbožňovalo zvuk padania basketbalovej lopty cez kôš. Šup! Ten zvuk totiž dobre poznalo. Ajin ocko bol profesionálny basketbalista a desať rokov hrával v zahraničí. Celé detstvo tak okrem svišťania basketbalovej lopty cez kôš počúvala aj o tom, ako sa basketbal hrá.

Na prvom stupni základnej školy to Aja nemala ľahké. Trpela **dyslexiou** a neverila si. „Mala som nízke sebavedomie. Bola som vysoká, samá ruka, samá noha, pehavá a snažila som sa zistiť, kam patríam,“ hovorí. Keď však hravo driblovala s loptou po telocvični, uvedomila si, že patrí na basketbalové ihrisko.

Na strednej sa Aji ako štrnásťročnej podarilo dostať do školského basketbalového družstva. Popoludnia trávila na tvrdých tréningoch v telocvični, ktorou sa rozliehalo pískanie teniskových podrážok a svišťanie lôpt cez kôš. Ajinu rýchlosť, techniku a vynikajúce trojbodové hody si čoskoro začali všimnúť vysokoškolskí hľadači talentov.

Aja sa rozhodla študovať na univerzite v Južnej Karolíne, kde svojmu družstvu pomohla vyhrať národné majstrovstvá. Po štúdiu si ju vybral basketbalový tím *Las Vegas Aces* súťažiaci v ženskej národnej basketbalovej lige. Stala sa piatou najmladšou najužitočnejšou hráčkou v histórii. Vďaka basketbalu navštívila krajiny ako Rusko, Čína či Litva a v roku 2021 dokonca získala na olympiáde zlatú medailu.

Aja si dodnes pamätá, ako ju na základnej škole trápil pocit, že nikam nezapadá. Preto založila nadáciu, ktorá pomáha deťom trpiacim dyslexiou a povzbudzuje ich k tomu, aby naplno rozvinuli svoj potenciál.

NARODENÁ 8. AUGUSTA 1996
SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

„SVOJ ZÁPAS MÔŽEME
VYHRAŤ AJ BEZ TOHO,
ABY SME INÝM
PODRÁŽALI KOLENÁ.“

— AJA WILSONOVÁ

ILUSTRÁCIA
DANIELLE ELYSEE MANNOVÁ

AJ CLEMENTINE

LGBTQIA+ AKTIVISTKA A MODELKA

Bolo raz jedno dievča menom Avery Jae, ktoré si jedného dňa uvedomilo, že svojím silným životným príbehom raz môže niečo zmeniť. Avery Jae bola najprv chlapec.

Avery Jae mala milujúcich rodičov. Mamka a nevlastný ocko jej vždy dovolili hrať sa so všetkými hračkami, čo sa jej páčili: vodnými pištoľami, nákladnými autíčkami, bábikami aj maškarnými kostýmami. Doma mohla byť sama sebou. Vonku vo svete si však Avery Jae často všímala, že je iná než ostatní chlapci v okolí. Rozmýšľala, prečo medzi nich nezapadá. Až keď vyrástla, začala chápať, kým v skutočnosti je.

Som dievča, uvedomila si.

Avery Jae bola **transrodová**. Spočiatku sa jej o svojich pocitoch a skúsenostiach rozprávalo ťažko. Niektorí ľudia jej slovám ani neverili. No ona sa nedala nikým odradiť. Po tranzícii začala o svojom živote hovoriť na sociálnych sieťach. Napadlo jej, že svojimi príspevkami môže pomôcť iným transrodovým ľuďom nabráť sebavedomie.

Averine videá o tom, aké to je byť transrodovou osobou, postupne objavovalo čoraz viac ľudí. Nezaujala ich iba jej otvorenosť, ale aj jej pestrofarebné líčenie a zmysel pre módu. Ešte väčší úspech zožala, keď sa stala tvárou veľkého austrálskeho LGBTQIA+ festivalu v Sydney. Zakrátko dostala ponuku nafotiť reklamu na pohodlnú spodnú bielizeň a ponožky — ako prvá transrodová modelka reprezentovala veľkú austrálsku módnou značku. Potom napísala knihu, v ktorej vyrozprávala celý svoj životný príbeh a čitateľky a čitateľov povzbudila k tomu, aby sa takisto podelili o svoje skúsenosti s ostatnými, pretože sama dobre vie, že jeden príbeh môže dodať odvahu množstvu ľudí.

NARODENÁ 14. MARCA 1996

AUSTRÁLIA

ILUSTRÁCIA
BETSY FALCOVÁ

„MALI BY SME OKOLO SEBA
VYTVÁRAŤ PROSTREDIE,
V KTOROM DETI CÍTIA,
ŽE MÔŽU BYŤ PRESNE TÝM,
KÝM SÚ.“

— A. J. CLEMENTINE

ALEXANDRA HUYNHOVÁ

POETKA

Kde bolo, tam bolo, v rušnom kalifornskom meste Sacramento raz žilo dievča menom Alexandra, ktoré sa zaľúbilo do slov. Malá Alexandra vo voľnom čase rada spievala. Lenže piesne z hodín spevu ju trochu nudili. *Čo keby som si skúsila písať vlastné texty?* opýtala sa sama seba v duchu.

Alexandra vzala pero a papier a slová sa z nej začali len tak rinúť. Písanie jej šlo rovnako prirodzene ako dýchanie — akoby preň bola stvorená. Časom sa rozhodla prednášať svoje básne na verejnosti. Keď sa raz pripravovala na podujatie, na ktorom mali s prednesom slamovej poézie vystúpiť poetky a básnici z celého mesta, zmocnila sa jej nervozita. Dokáže svoje básne predniesť pred toľkými ľuďmi? Potrebovala, aby ju niekto povzbudil, a tak zavola-la svojej dvojčičke Brianne. Sestrine slová jej dodali odvalu. Alexandra vystúpila na javisko a podala vynikajúci výkon.

Čoskoro recitovala vlastné básne o spolupatričnosti, rodine a **sociálnej spravodlivosti** na pódiumoch v celej krajine. V básni, v ktorej sa vyjadruje aj ku klimatickej kríze, píše: „Les je mesto popretkávané požiarimi a kúdoľmi smogu.“ Zanieteny prednes a schopnosť vykresľovať slovami rôzne predstavy jej priniesli významné ocenenie. Na jar roku 2021 sa stala laureátkou americkej národnej ceny za poéziu mladých.

Alexandra je hrdou dcérou vietnamských **pristáhovalcov** a často premýšľa nad tým, ako ju v tvorbe ovplyvňuje vlastná rodina a komunita. Po získaní ocenenia radostne vyhlásila: „Som tu vďaka svojim predkom a všetkému, čo obetovali a čo sa naučili, aby ma sem priviedli.“ Alexandra dúfa, že všetci mladí sa raz o svoje príbehy podelia s ostatnými.

NARODENÁ 11. NOVEMBRA 2002

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

